



สิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ สำหรับคนพิการ

➤ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพ และการมีงานทำ

ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน มาตรการ เพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก โนโลยี หรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ

➤ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคม และสวัสดิการสังคม

เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

➤ การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงได้

เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ



❖ สิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว สามารถเข้าถึงสิทธิและใช้ประโยชน์ได้จาก สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสถานะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่

➤ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการแพทย์

การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือการส่งเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

➤ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา

การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือ การศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้สนับสนุนตามความจำเป็นเหมาะสมอย่างทั่วถึง

บัตรประจำตัวคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการได้รับสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายคนพิการ จึงสามารถยื่นขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้

สถานที่ออกบัตรประจำตัวคนพิการ

คนพิการที่อยู่กรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นอาจยื่นคำขอมีบัตรต่อกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด หรือหน่วยงานของรัฐ ตามที่อำนาจการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนดแล้วแต่กรณี

หลักฐานที่ใช้ในการขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ

๑. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสูติบัตรของคนพิการ
๒. ทะเบียนบ้านของคนพิการ
๓. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป
๔. เอกสารรับรองความพิการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่เลขที่การสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารรับรองความพิการ ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

การออกบัตรใหม่แทนบัตรเดิมกรณีสูญหายชำรุด

๑. เอกสารหลักฐานการขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ
 ๒. บัตรประจำตัวประชาชน หรือทะเบียนบ้านของผูมาขอมิบัตร
- หากบัตรประจำตัวคนพิการชำรุดหรือสูญหายหรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญก่อนวันหมดอายุ คนพิการสามารถยื่นคำร้องขอมิบัตรประจำตัวคนพิการใหม่แทนบัตรเดิมได้ พร้อมเอกสารหลักฐาน
- ในกรณีบัตรประจำตัวสูญหายให้แจ้งความที่สถานีตำรวจและนำไปแจ้งความยื่นขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ

การระบุชื่อผู้ดูแล

ผู้ดูแลคนพิการ เป็น บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง ที่ดูแลและอุปการะคนพิการ จะมี ๒ กรณี คือ

๑. ผู้ดูแลคนพิการและคนพิการ อาศัยอยู่ทะเละเบียนเดียวกัน
๒. ผู้ดูแลคนพิการและคนพิการ อาศัยอยู่ต่างทะเละเบียน แต่ต้องมีหนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชำรษาชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น ประธานชุมชน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ (ของหน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ) ซึ่งอาศัยหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันกับคนพิการพักอาศัยอยู่

กรณีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ

บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุให้คนพิการ หรือผู้ยื่นคำขอแทน ยื่นคำขอมิบัตรใหม่ ภายใน ๓๐ วัน ก่อนวันหมดอายุ บัตรประจำตัวคนพิการจะมีอายุการใช้งาน ๘ ปี นับตั้งแต่วันออกบัตร เมื่อครบกำหนดแล้ว คนพิการจะต้องให้แพทย์ประเมินความพิการ เพื่อออกเอกสารรับรองความพิการ กรณีคนพิการ ที่มีอายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป หรือสภาพความพิการที่เห็นได้โดยประจักษ์ จะได้อัตโนมัติบัตรตลอดชีพ ซึ่งคนพิการหรือผู้ยื่นแทน สามารถยื่นคำขอต่ออายุบัตร ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด พร้อมเอกสารหลักฐาน

ประเภทของความพิการ

๑. ความพิการทางการมองเห็น
๒. ความพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
๓. ความพิการทางการเคลื่อนไหว
๔. ความพิการทางด้านจิตใจหรือพฤติกรรม
๕. ความพิการทางสติปัญญาหรือการรับรู้

การยกเลิกบัตรประจำตัวคนพิการ

๑. บัตรประจำตัวคนพิการ
๒. บัตรประจำตัวประชาชนของคนพิการ
๓. ใบมรณะบัตร (กรณีคนพิการเสียชีวิต) หรือเอกสารรับรองความพิการ (กรณีได้รับการฟื้นฟูจนไม่มีสภาพความพิการ)
๔. กรณีผู้แทนให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือทะเบียนบ้าน

